

ליל שבת קודש פרשת מטות מסעי

ה'תשס"ו

פרייטאג צו נאכט'ס און ערשטע סעודה האט געשמועסט מוהרא"ש נ"י גיוואלדיגע נורא'דיגע רייד מאד אויפן רבינ'ס ווערטער אין ספה"ק ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ס"ב וואס רעדט וועגן 'אלה מסעי בני ישראל', עיין שם.

און האט אנגעהויבן מוהרא"ש נ"י: זאגט דער הייליגער רבי ז"ל (מוהרא"ש נ"י האט איבער געחזר'ט אויף איין נקודה וואס ווערט דערמאנט אין די תורה פונעם רבי'ן).

ס'איז שטייט (במדבר ל"ג) "אלה מסעי בני ישראל, ווערט געברענגט אין מדרש, אז די נסיעות פון יודישע קינדער

וואס פארען פון איין ארט צום אנדערן, דאס איז א כפרה
אויף 'אלה אלהיך ישראל' אויף פגם עבודה זרה, ווייל אפילו
אז מ'דינט נישא עבודה זרה, ס'איז פארהאנען א פגם
ע"ז, ווייל א פארדארבענקייט אין אמונה הייסט אויך ע"ז,
אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין נאמען פון בעל שם הק',
אויפן פסוק וסרתם ועבדתם, תיכף אז מ'רוקט זיך א משהו
– וסרתם, איז שוין ועבדתם, ס'הייסט שוין א בחינהפון ע"ז,
און דרך די יודישע נסיעות ווערט דאס נתכפר. עיין שם דאס
אלץ אינעם רבינ'ס ווערטער.

און האט אויף געקלערט מוהרא"ש נ"י, אז די אלע נסיעות וואס
מענטשן פארן פון איין פלאץ צום אנדערן, זענען גארנישט
פשוט, נאר אסאך סודות זענען איינגעשטעקט און זיי, און אזוי
ווי מ'זעהט בחוש אזוי ווי נשמות ישראל פארען תמיד פון איין

מקום צום אנדערן, דער אויף מסחר, יענער עמיצער באזוכען,
און דער אנדערן גאר צו שפאצירען, און פון וואנעט קומט דאס
אז פלוצעם א מענטש באקומט איין התעוררות ערגעץ צו
פארען? דאס איז נאר וועגן תיקון נשמתו, אז ער דארף פארען
צו יענעם פלאץ משלים זיין נשמתו פאר א געווסע ענין, ודייקא
במקום ההוא איז פאראן עפעס וואס ער מוז מתקן זיין, צו עסן
עפעס א מאכל, אדער דאווענען א תפילה, און מקיים זיין א
מצוה, ווייל הקדוש ברוך הוא פירט מיט יעדער כפי שורש
נשמתו, ער זאל אנקומען צו די ארט וואס ער דארף מתקן און
משלים זיין נשמתו.

ולכן אומר רביז"ל (שיחות הר"ן פ"ה) ווען ס'ווערט נזדמן פאר
א מענטש אַ נסיעה, טאר ער זיך נישא עקשענען זיך
פארמאדען פון צו פארען און דווקא זיצן אין שטוב, ווייל יעדע
ארט וואס א מענטש קומט אהין פאריכט ער עפעס א זאך,
נאר ער ברויכט אכטונג צו געבען זיין אפגעהיטן פון א עבירה,

ווייל מיט אפגעהיטנקייט איז אפילו א פשוט'ע יוד פאריכט מיט זיין פירעכטץ ווייל יעדער יוד מאכט וו ער קומט עפעס א דבר שבקדושה, ער דאווענט, ער בענטש, אפילו דער ערגסטער יוד מאכט עכ"פ אפאר דברים שבקדושה, איז מוז זיין פון הימל אז דער מענטש דארף דוקא זיין אין די פלאץ, און דערפאר איז פארגעקומען פאר איהם א נסיעה ער זאל אהין פארן ווייל טאמער ער וועט זיך מונע זיין פון די יעצטיגע נסיעה אפשר וועט ער מוזן אהין אנקומען מיט גאלדענע קייטן אזוי ווי חז"ל זאגען וועגן יעקב אבינו וכו' (שבת פ"ט:), ראוי היה יעקב לרדת למצרים בשלשלאות של ברזל, אילמלא קדמו רגזו של יוסף וכו'. וויל א יוד איז מתקן תיקונים ווי ער קומט נאר אן, און א מאל מ'פארט א לאנגע נסיעה וועגן פון א מסחר, ולמעשה ער פארדינט דארט גארנישט, און ער ווייסט גארנישט אז דער עיקר נסיעה איז געווען וועגן תיקון נשמתו, און אזוי ווי דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע האט גיטייטש דער פסוק (תהלים ל"ז)

מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ; אז אלע טריטן און שריטן פון מענטשן זענען אלע אנגעגרייט און פונקטליך אויסגעחשבוני'ט פון השם יתברך, ווען און ווי וועט ער אנקומען איבעראל, אבער אין דער מענטש'ן אויגען אליין - "דרכו יחפץ", ס'דאכט זיך איהם אז ער וויל די וועג וועגן פארשידענס, אבער באמת אלע זיינע טריטן זענען מכוון פונעם אייבירשטען. און נאך כמו האט מפרש גיווען דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע אויפן פסוק (תהלים ק"ז) רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף, אז א מאל מאכט זיך אז א מענטש קומט ערגעץ א פלאץ און פלוצעם שפירט ער א גרויסער הונגער און דארשט און ער מוז עסן און טרינקען און ער ווייסט נישט די סיבה פארוואס פלוצעם איז איהם אנגעקומען אזא מין הונגער, און באמת די סיבה איז ווייל "נפשם בהם תתעטף", אין יענע מאכל און משתה איז אנטווינקלט ניצוצות וואס זענען שייך צו שורש נפשו, און ער מוז משלים זיין די נפש זיינע מיט די ניצוצות,

דערפאר האט הקדוש ברוך הוא מסבב גיווען די הונגער מיט די דארשט אין יענע צייט און אין יענע מקום. קומט אויס אז אין אלע וועגן און נסיעות פון א מענטש זענען באהאלטען גרויסע תיקונים וועגן תיקון נפשו. וואויל איז דער וואס איז זוכה זיך אינגאנצן איבער געבן צו השם יתברך מיט א קלארע אמונה פשוטה, און מתקן זיין אויף א יעדע פלאץ וואס ער דארף פאריכטן.

און דאס וואס דער רבי ז"ל זאגט און די נאמען פון מדרש, אז אלע נסיעות פון יודישע קינדער וואז ווערן אנגערופן 'אלה מסעי בני ישראל' זענען זיי א תיקון צו דער פגם פון 'אלה אלהיך ישראל', וואס דאס איז דער חטא העגל. ווייל וואס איז גיווען דער חטא העגל? פגם אמונה! זיי האבן געוואלטמאכן פונעם עגל א אמצעי (א מיטעלס'דיגע), צווישן זי ימיט השם יתברך, און זיי האבן געזאגט: "אשר ילכו לפנינו" (שמות ל"ב) וואס

וועט גיין פאר זיי, א בחינה פון א אמצעי, און אין א זעלכע
טעותים אסאך ווערן געשטרויכלט, און זיי מאכן פון די סיבות א
אמצעי, צווישן זיי מיט השם יתברך (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ב),
היינו אז זיי גלויבן אין השם יתברך, אבער זיי גלויבן אויך אין
דער אמצעי, און זאגן אז מ'ברויך אויך סיבות, צום ביישפיל די
סיבה פון פרנסה, וואס דאס איז דער משא ומתן, זאגן זיי אז
די סיבה איז דער עיקר, אזוי ווי חס ושלום, אן די סיבה פון
משא ומתן, קען השם יתברך נישט געבן פאר זיי פרנסה, און
אויך פון די סיבה פון רפואה, וואס דאס איז די מעדיצינען,
מאכן זיי פון זי א עיקר, אזוי ווי חס ושלום, אן די מעדיצינען
קען השם יתברך נישט היילן. און ס'איז קלאר אז ס'איז נישט
אזוי, ווייל הקדוש ברוך הוא ער איז סיבת כל הסיבות ועילת
כל העילות, און ער דארף נישט קיין שום סיבה. און אפילו אז
מיר זענען עוסק אין די אלע סיבות, דארפן מיר גלויבן נאר אין
השם יתברך אליין, און נישט מאכן א עיקר פון די סיבות.

און דערפאר ווען א מענטש פארט זיינע נסיעות דרכים, און ער
גיבט זיך איבער אינגאנצען צו השם יתברך, און ער בעט
פונעם באשעפער ער זאל זוכה מתקן צו זיין אלץ וואס ער
דארף מתקן זיין און די מקומות, דורך דעם איז ער מתקן אלע
פגמי האמונה וואס ער האט פוגם גיווען ווען ער האט גימאכט
אן עיקר פונעם סיבות עיקר. ווייל ווען ער גיבט זיך אינגאנצען
איבער צו השם יתברך, און ער פארשטייט אז ער אליין יתברך
איז סיבת כל הסיבות, און זיין גאנצע ווילן איז אז השם יתברך
זאל מסבב זיין מיט איהם גוטע סיבות לטובה, ער זאל זוכה
זיין אנצוקומען צו די אלע מקומות וואס געהערן צו זיינע
תיקונים דורך דעם קומט ער צוריק צו די גיוואלדיגע
ליכטיגקייט פון האמונה בשלימות. און דערפאר, וואויל איז
דער וואס איז זוכה זיך אינגאנצן איבער געבן צו השם יתברך,
און ער האט אין זינען אין אלע זיינע דרכים מיט נסיעות
אנצופילן דער רצון השם יתברך, און מתקן זיין וואס ער האט

קאליע גימאכט ווייל דורעך דעם וועט ער אנקומען צו שלימות
תיקון נפשו, און באלויכטן זיינע טעג מיט אור החיים, אשרי לו
ואשרי חלקו.

און מוהרא"ש נ"י האט מקשר געווען די אויבנדערמאנטע ענין
צו די וואכעדיגע סדרה מיט זייער אַ יערליכע נורא'דיגע קשר,
ווייל די סדרה רעדט פון **'אלה מסעי בני ישראל'**, און ביי מסעי
בני ישראל שטייט (במדבר ט') **על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו**, און
נאך שטייט און די סדרה (במדבר ל"ג) **ויכתוב משה את מוצאיהם
למסעיהם 'על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאיהם**, און מ'דארף
פארשטייען וואס איז דער ענין - **על פי ה' - וואס ווערט
דערמאנט עקסטער ביי די נסיעות בני ישראל**. און אויך וואס
איז דער שינוי לשון אז קודם שטייט - **'מוצאיהם למסעיהם'**,
און דער נאך - **מסעיהם למוצאיהם'?**

און דורך די הייליגע רבינ'ס רייד ווערט אויפגעקלערט זייער דער ענין. ווייל אלע דרכים מיט נסיעות פון בני ישראל זענען דווקא **על פי ה'** – ווייל ביי אלע ברויך מען אנצוקומען צו געוויסע תיקונים וואס נאר דער יודע תעלומות אליין ווייסט, און דער באשפער איז מכווין דאס טריטן פון מענטש'ן טריטאין יעדע נסיעה ונסיעה, ער זאל אנקומען ווי ער דארף אנצוקומען.

וזהו, **ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה'**, אז משה רבינו האט געשריבן אין די תורה הק' די גרויסע תיקונים וואס נשמות ישראל האבן גימאכט אין געפועל'ט ביי אלע זייערע מסעות, אז אלץ איז גיווען **על פי ה'**, דערגרייכן זייער תיקון נצחי, און די מקומות זענען אנגערופן געווארן נאך די גרויסע תיקונים וואס מ'האט געפועל'ט אין זיי, וואס דאס איז **מוצאיהם למסעיהם על פי ה'**, קודם "**מוצאיהם**", היינו די תיקונים וואס זיי האבן אויפגעטאן איבעראל, און דערנאך

'למסעיהם', וואס דאס איז דער גורם פאר אלע זייערע נסיעות. אבער רוב מענטשען זענען געפארען בתמימות, ווייל זיי האבן געזעהן ווי דער וואלקען גרייט אן די וועג פאר זיי, און זיי האבן נישט געווסט די פנימיות פון די תיקונים וואס זיי האבן געברויכט צו פאריכטן, אזוי ווי די הייליגע רייד פונעם בעל שם טוב זי"ע מיט די טייטש "ודרכו יחפץ", אז א מענטש מיינט זיך ביי א נסיעה, אבער באמת אלץ איזו ועגן תיקון נפשו, וואס דאס איז דער פשט **'ואלה מסעיהם למוצאיהם'**, קודם **'ואלה מסעיהם'**, אז זיי זענען געפארן נסיעות פאר זייערע ווילן אבער אלץ וועגן **'אלה'** אלהיך ישראל, וואס זיי האבן גימאכט א עיקר פון די סיבות, און זיי האבן נישט געווסט אז אין יעדער פרט איז באהאלטן **'פי ה'**, אבער א ודאי אלץ איז גיווען פאר תיקון נפשם, וואס דאס איז דער פשט **'למוצאיהם'**, א מציאה – טרעפן די אלע ניצוצי קדושה וואס

זענען געווען אין יעדער מקום, און מתקן זיין גרויסע וועגן תיקון
נפשם.

און השם יתברך וועט אונזד מזכה זיין דערגרייכן שלימות
האמונה, זוכה זיין זיך אינגאנצן איבערגעבן צו השם יתברך,
ביז מ'וועט זוכה זיין ארויף צו גיין און אינגאנצן נכלל ווערן בו
יתברך, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

